

У НОВОМ САДУ У ПЕТАК 27. ДЕЦЕМБРА 1885.

ГОДИНА X.

ПОЗОРИШТЕ

БРОЈ 14.

УРЕЂУЈЕ А. ХАДИЋ.

Излази за време бављења позоришне дружине у Н. Саду свака представа, иначе сваког месеца по један пут на по табака. — Стоји за Нови Сад 40, а на страну 60 новч. месечно. —

БЛАГО.

Позоришна игра у једном чину.

Написао Франсоа Еопе.

ОСОВЕ:

Свештеник. — Јован. — Вероника.

(Наставак.)

Вероника. Опростите!

Свештеник. Добро, добро! Но идем ја сад горе, па да тамо у самоћи мислим... Крај! Да како, крај, који не ће бити макар шта, већ штогод необично... Где бих само нашао нешто, што бих могао ко-пирати, па да сачувам орпиналност? (Пење се уза степенице десно.)

ЧЕТВРТА ПОЈАВА.

Вероника. (Сама, замисљена). Још се нада слатком надом, да ће у развалинама ускренути кадкод срећа и да ће овај трухли кров покривати љиљан, који ће расипати свој слатки мприс љубавиц. Ах, и тако ми мора срце ћутати! Јиљан не цве-та, али цвета смрна љубица, и он јој не осећа штотомог мприса, јер још пати од старе жалости. Но још није пропала сва нада. Није ли ме зар баш дапас назвао својом малом вилом и захваљивао усуду, који ме довео амо? И зашто да се не на-дам, чега ради да га не љубим? И мој је род поштен као и његов, ма да је ни-жег реда, а спротиња нас паједначује. И све ми се чини, да ће једном оздравити од моје руке, да ћу га ја излечити... О, та љубав, то је сва мој живот. Та свашта је потхрањује. (Извади молитвеник из цена.) И ова је књига сва пуна љубави. Како иначе и да буде! Та свако вече, кад ми год Јован рече каку добру реч, мећем унутра по један цвет, који онде у потаји

вене. Ти драга књиго, која знаш, шта мислим, ви листови, сведоци слатких мисли, осведочите ме, да је ону заборавио, о којој је отопч говорио; посведочите ми, да могу у овој књизи, из које се молим Богу за њу, жртвовати данас слатком сну свом још један цвет.

ПЕТА ПОЈАВА.

Јован. (Уђе нагло). Несрећа, па до века несрећа!

Вероника. Шта?

Јован. (Глас му од љутине дришће). Рђави гласови, као обично, јер цена зрну још већма пала. Кад какав војвода хоће да заслужи кору хлеба, ето ти и ветра и да-ждја, онда је ветар јакобинац, а дажд демагог. Мучно је, запста, жетву од целе године дати за три ста талира.

Вероника. Ах! Опростите, господине Јоване, што се чудим, али то је обична цена. И то вам тако загорчава час?

Јован. Може бити, да ми глас ирони-чки звони, јер запста нисам добре воље... но знате, какав ми Мартин - донесе глас, шта говораше свет данас на вашару? Јерина Објерова...

Вероника. (За се, жалостиво). Ах!

Јован. Удаје се! О, неверница та, ко-кета једна! Кад су оно родитељи јој не-милостиво ми укратили њену руку, пока-зивала ми ипак милостиво срце, када је чак и жалила, што сам тужан невесео, и

С-11-9

рекла ми, можда ће време и наша постојаност окренути оне на боље. Шест месеца, — бог и душа, та не троши време у лудо, — шест месеца тек, и она се већ удаје.

Вероника. (За се). Још је љуби!

Јован. О, да страшног времена, у ком смо осуђени, да живимо! Па за кога плави, она, што је поникла од племените, старе крви! Да за кога, не бих ни жалио, али за спна каматничког, за звекана, који се обогатио туђим знојем и који је обасипа крвавим талпичма. Благи боже! Кад се жене купују, где ти је благо, где ли ти скровиште, ти олупана кућерино? Врати свом господару злато, што је његово, да си и он може купити срећу! Али не, никак! Далеко лепа кућа таким жељама! Срам било оне жене, што износе своју љубав на пазар и што пазаре са својим дражмима!

Вероника. (За се). Ала је љуби! (На глас). Приберите се, господин-Јоване, приберите и охрабрите. Зар вас тако љутотиши, што се Јерина удаје, а овамо вените, да је не љубише више?

Јован. О, вешта заблудо слабих духова! Рекао сам и веровао сам. Чинило ми се, тако је . . . И опет се рана позлемила.

Вероника. Ако још љубите, разберите, да ли је можда родитељи не гоне, да се уда, а немојте је проклињати, док вам се сумња не обистини.

Јован. (Горко). Ето жена! . . . Свагда готове, једна другу да брани. . . Она зацело ради по својој вољи; богати звекан већма јој се допада, него ли сиромашни ускок. Пала житу цена, и још да ме љуби! Ко мари за ме? Нико на свету! Ето ви, признајте отворено, не осећате ли и ви сами себично. . .

Вероника. Господине Јоване, сад нека је доста! Не даље, јер није о мени реч.

Јован. Опростице ми! Изгубио сам памет, па се прозлило. Даље одавде, само даље! Та овамо би допрла свирка мрске

свадбе. Идем, боље, у војнике, те управо Бонапарти. На Везеру и Рајни пада киша од танади, која растерује тугу. Само да се спремим, па за један сајат: с богом оставте! Вашем стрицу завештавам ову кућу. У њој живите заједно као своји господари и молите се богу за ме, кад вам више не успишем. (Оде на лево).

ШЕСТА ПОЈАВА.

Вероника. (Сама). Још је љуби. . . А ја? . . . О, ала сам била детињаста! Та је ли ми рекао коју лепу реч, рекао мила ради, као што се деци говори. . . Нећу више да га љубим, не, не ћу да драрам у срце, које само за њу куџа. Па опет! Лако се опло обмахнути. Глас му беше мек, кад помену моје име, очи канде влажне. Али не! И сада се још заносити надом, било би мањното. (Гледајући молитвеник, који све једнако држи у руци). Ти пак књиго, пуна цвећа, задахнута мојим разбијеним сном, ти драга поверилице, зар си лагала? Држи се, бедно срце! И саму успомену морам потрти. Спалићу ову књигу и занавек отпли из овог дома. Склонићу се у манастир, камо прво стигнем, онде ћу stati, јер ћу тамо моћи на све заборавити. (Прилазећи оракули.) Гле, ево баш сламе и иверја! . . . И овом дому, где сам редовала, данас ћу да кажем: с богом остав! Гини једини сведоче, који знаш за моју будалаштину! (Метне књигу у чајак на сламу и потпали малом лампом, која беше скријена у оракули. Букне јак пламен.) Пламен букти, прни листови извијају се у ватри; готово! Дизги се небу, чисти огњу; пењи се горе, бели диме, с мојим последњим, светим заветом. Пун си бајног мномпра, јер сам те у овим тужним данима зачињавала двоструким тамјаном: цвећем и молитвом. Пењи се до господа, ти жртвени огњу, помоли му се, нек буде мплостив ономе, ког ја љубим, и ако тај још пати од своје љубави, нека мој јад утоли његов. (Ватра се погаси сасвим). Срце ми је као ова ватра, сада само прах и пепео. (Она опази у дно чајака руку, које отпре није било.) Гле,

шта је то! Од жара се извалио камен. Та сваки дан опадају све више и више ови зидови, а одавно већ није овде горела ватра. Баш да видим! Није велика штета. Но шта је то? Рупа. Чудновато! Ковчежић. (Извади га из рупе). Још врео од ватре. Може ли се отворити? (Она однесе ковчежић на сто и стане га отварати, а кад га отвори, тргне се.) Свемогући боже, благо! Ја га нашла, ја! Да не сневам? Али, ево, држим ковчежић, још сав зарђан. (Онази Јоване, где улази замешљен и оборене главе.) Јоване! . . . Гле како се зарекох. . .

СЕДМА ПОЈАВА.

Јован (жалостиво). Оно оточ беше мањост, Вероника. Ваља да ми опростите. Ја немам права, да вас остављам, вас и стрица вам, и ја се морам покорити судбини, коју ви својски подносите са мном заједно.

Вероника. (Стојеши близу стола тако, да Јован не види ковчежића). Није више реч о томе, господине Јоване.

Јован. Шта?

Вероника. (Слом се смешеши.) Ја сам ваша вила, сами сте рекли. Па зар не може вила својим чаролијама окренути зло на добро?

Јован. Вама је зар још до шале?

Вероника. Све ће се изменити. Хоћете ли моћи поднети велику срећу?

Јован. Велику срећу?

Вероника. Да! Зар није велика срећа, добити на један мах и достојанства, и имања, и блага! . . .

Јован, Блага? Каког блага?

Вероника. (Показујући му отворен ковчежић). Вашег блага, које сам ја нашла.

Јован. Шта? Спљи боже!

Вероника. Је л'те, да је то срећа? Нашла сам га тамо у чајаку. За што сам ложила ватру, о том други пут. Доста, ту је благо! Ево, видите сами.

Јован. (Узимајући адираре). То је, то је породично благо! Па зар је моје то драго камење, моје те драгоцене ствари?

Вероника. Сад можете узети Јерину, јер ину накнаду пмате, да јој дате. (Опазивши, да је Јован не слуша.) Ну не слушаме. . . Држи се, срце моје, држи јуначки, ја морам одавде. . .

Јован. (Говори сам собом, премећући адираре преко руке). И тако је дакле благо моје! Узимам га у руку и опет не могу да верујем, да га имам. Што му драго! Тек срећа је, и ја ћу да је употребим. Но за што ми срце не бије жешће? За што нисам веселији, кад је моје благо, које златар златом плаћа? . . . Вероника има право, сад могу кућу своју наново градити, откупити шуму и поља и као спахија тражити спахијницу.

Вероника. (За се). Сад доцкан!

(Наставиће се.)

ЛИСТИЈИ.

ЧИТУЉА.

* (Реља Поповић.) 6. јуна о. г. преминуо је у родитељској кући у Београду Реља Поповић, члан краљ. српског народног позоришта, после дуге и тешке болести. Покојник је као члан српске народне позоришне дружине стекао за кратко време свога глумовања овде лепа гласа у приказу мањих карактерних улога. Као члан београдског народног позоришта остаће и тамошњој публици дugo у лепој успомени, као вредан и даровит гдумац, у коме би српска позорница добила временом без сумње доброга

глумца. Покојник је испраћен до вачне куће уз саучешће многог света и чланова београдског народног позоришта и чланова српске народне позоришне дружине, која се тада у Земуну налазила, па му је на прогреб прешла у Београд. Пред позориштем говорио је члан кр. српског народног позоришта Гавриловић у име позоришних чланова, а на гробу Таса Богдановић у име „Друштва за уметност,” коме је Реља члан био. Нека је нашем Рељи лака српска земља, коју је искрено љубио!

Издаје управа српског народног позоришта.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

2. ПРЕДСТАВА.

ВАН ПРЕТПЛАТЕ.

У НОВОМЕ САДУ У ПЕТАК 27. ДЕЦЕМБРА 1885.

ИЗБИРАЧИЦА.

ШАЉИВА ИГРА У 3 ЧИНА, С ПЕВАЊЕМ, ОД К. ТРИФКОВИЋА.

ОСОБЕ:

Соколовић	Милојевић.
Једа, жена му	Д. Ружићка.
Малчика, кћи им	Л. Хаџићева.
Савета, њихова нећака	М. Максимовићева.
Тимић	Васиљевић
Ката, жена му	Ј. Добриновићка
Милица, кћи му	Бандобранска.

Бранко, жур- налиста	{ млади људи, који хоће да се жене	Марковић. Десимировић. Добриновић.
Штанцика		
Тошица		
Јован, послужитељ код Со- ковића	Петровић.	
Збива се у Новом Саду.		

За тим с новом поделом улога први пут:

КРАЉЕВИЋ МАРКО И АРАПИН.

ЈУНАЧКА ПОЗОРИШНА ИГРА У 3 ЧИНА, С ПЕВАЊЕМ, ОД А. НИКОЛИЋА, МУЗИКА ОД И. ПЛЕЗИНТЕРА.

ОСОБЕ:

Краљевић Марко	Миљковић.
Арапин	Ружић.
Вила косовска	Л. Хаџићева.
Вила призренска	М. Максимовићева.
Вила прилипска	Неколићева.
Вила дурмиторска	Бандобранска.
Селим, цар турски	Милојевић.
Фатима, царева кћи	С. Ерићева.

Селим паша	Марковић.
Царев татарин	Кестерчанек.
Царев послужитељ	Десимировић.
Тир-Пуља, меанција у но- вом хану	Банић.
Сима, његов слуга	Петровић.
Стоја, слуга Краљевића	
Марка	Васиљевић.

Збива се пред Стамболом, код Краљевића Марка и у механи Ћир-Пуље.

У недељу 29. децембра: „СЕОСКИ ЛОЛА.“ Позоришна игра у 3 чина, с певањем, написао Е. Тот, превео и за српску позорницу удесно С. Дескашев, музика од Д. Јенка.

Улазнице се могу добити у писарници позоришној од 9—12 пре подне и од 3—5 после подне, а у вече на каси.

Ко од паших поштованих претплатника жели своја места и за ову представу задржати, нека се изволнити тога ради пријавити у писарници позор. најдуже до 11 сахрана пре подне.

ПОЧЕТАК У 7 А СВРШЕТАК У 9 $\frac{1}{2}$ САХАТА.